...ΧΑΙΡΕ, Ω ΧΑΙΡΕ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΠΑΝΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΤΟ 21

Τοῦ κ. ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑΛΗ

Κάθε φορά ποὺ τὸ γύρισμα τοῦ χρόνου μᾶς φέρνει, μαζὶ μὲ τὰ χελιδόνια, τὴν «ἅγια μέρα», αὐτὴ ποὺ λαμπάδισε μεσούρανα ὁλοκαύτωμα στὴν Ἑλλάδα, ἀναλογίζουμαι καὶ προσπαθῶ νὰ ἀναλύω μὲ τὶς σημερινὲς ἀντιλήψεις μας, τὸ Μεγάλο Ἐκεῖνο Γεγονός.

Τί ἦταν τὸ 21;

Ἐπανάσταση, στάση, ὀργή, φούντωμα καὶ ξέσπασμα ἀπελπισμένων, μιὰ ὠργισμένη πορεία, μιὰ θανατικὴ ἔξοδος πρὸς τὸ ἄγνωστο, ἀρκεῖ νὰ κερδιζώταν λίγος χρόνος, μιὰ ἀναπνοή, ἀνασασμὸς ἐλεύθερος ἡ τὸ 21, ἦταν ἀνάβρασμα ψυχῆς, ἱστορικὴ δικαίωση, ποὺ τὴν περίμενε ὁ ὑπόδουλος ἑλληνικὸς κόσμος μὲ τὰ ὄνειρα καὶ τὶς ἀτέρμονες προσευχές;

Ὕστερα, μᾶς φέρνει σ' ἕνα σημεῖο θάμβους, αὐτὸς ὁ ἀδιάλλακτος ἡρωϊσμός, αὐτὲς οἱ πράξεις ποὺ δὲν ἑρμηνεύονται πιὰ οὔτε μὲ τὴ λογική, οὔτε μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἐμπειρία. Αὐτὸς ὁ ἔνθεος, ὁ πόθος τῆς λυτρώσεως, φανερώνεται, ὄχι μονάχα σὲ πέντε, σὲ δέκα σὲ χίλιους. Ἀλλὰ ταυτόχρονα σ' ὅλους. Καὶ γίνεται μαζί μὲ τὴν ὀργή, τραγοῦδι. Γίνεται θούριο κλᾶμα, μοιρολόγι, μιὰ καὶ γιορτινὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα. Κι' ὅταν ἔρχεται ὁ θάνατος, αὐτὸς ὁ ἐπαναστατημένος, ὁ σκλᾶβος λαός, δὲν κλαίει, οὔτε μοιρολογάει ὅπως τότε ἦταν εἰρηνικός, ὅπως σήμερα ποὺ ἀπολαμβάνει τὴ γαλήνη του. Τὸν θάνατο, τὸν ἔκαναν Σύμβολο, καὶ τὸ Σύμβολο σκοπό τους.

Αὐτοὶ οἱ ἀντρειωμένοι, ποὺ ξεπετάχτηκαν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῶν βουνῶν, ἀπὸ τὶς ἀχυρένιες καλύβες, ποὺ ξετρύπωσαν μέσα ἀπὸ πλυθόσπιτα καί ἀναρχ χήθησαν – ξυπόλυτοι πάνω στὶς κουπαστὲς τῶν καραβιῶν, ἔδωσαν τὸ πρῶτο χτύπημα στὴ Σουλτανικὴ Τουρκία, τότε ποὺ αὐτὴ βρισκόταν στὸ ὑπέργειο τῆς δόξης της, καὶ ποὺ οἱ ἄλλοι ὑπόδουλοί της λαοί, ἔτρεμαν καί νἀσκεφτοῦνε, ὄχι νὰ ἐπαναστατήσουν καὶ νὰ χτυπηθοῦν ἀντρίκια στὰ μαχοτόπια, ἀλλὰ ἕνα λόγο νὰ ποῦν καταπρόσωπα τοῦ Ἀσιάτη κατακτητή τους. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάσταση—γιατί γιὰ ἐπανάσταση πρόκειται, ράτσε συθέμελα τὴν Μουσουλμανικὴ αὐτοκρατορία καὶ τὴν γελοιοποίησε στὰ μάτια τῶν ἰσχυρῶν τότε Κρατῶν.

Αὐτὸς ὁ πόλεμος, ὁ ἰδιότυπος ὁ ἰδιόρρυθμος καὶ ὁ ἀβέβαιος, ποὺ ἐπέβαλαν οἱ ὀλίγοι, αὐτὰ τὰ λιγνά, τὰ μαυριδερὰ μὲ τὶς λερές φουστανέλλες παλληκάρια, ἔφερε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ νὰ δικαιωθῆ τὸ μεγάλο ἀξίωμα.

«Ὅποιος πιστεύει στὴν Ἐλευθερία, τὴν κερδίζει, ἀρκεῖ νὰ ξεσηκωθῆ καὶ νὰ δοθῆ ὁλόψυχα στὴ δύναμη τοῦ δικαίου, στὴ δύναμη ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἀγανάκτηση καὶ τὴν ἀπελπισία.»

Γελοῦσαν οἱ διπλωμάται τῆς «Μεγάλης Ἱερῆς Συμμαχίας» σὰν ἔμαθαν, πῶς ἕνας παπᾶς καὶ εἴκοσι φουστανελλοφόροι, στὴ Ἅγια Λαύρα ὡρκίσκηκαν μέσα στὴν ἐκκλησιά τους, κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ, ὅτι θὰ διώξουν τὸν τύραννο. Γέλασαν ἀκόμα, σὰν ἔμαθαν πῶς καμμιὰ πενηντάριὰ μπρικόβαρκα, σήκωσαν τὸ μπαϊράκι τῆς λευτεριᾶς στὰ πρυμοκάταρτα καὶ ὁρτσάραν τὰ πανιά τους στὸ γαλανὸ Αἰγαῖο, γιὰ νὰ χτυπηθοῦν μὲ τὶς ἁρμάδες, τὶς μπρατσιέρες καὶ τὰ τρικάταρτα τοῦ μισοφέγγαρου.

Χωρὶς πολεμοφόδια, χωρὶς ντουφέκια, χωρὶς ἱππικό, ἀκόμα χωρὶς προοπτική, κι' αὐτὸ ἔχει σημασία σὲ μιὰ ἐπανάσταση, ξεχύθηκαν καὶ ρίχτηκαν κατὰ πάνω στὶς στρατιές, στοὺς Δραμαλῆδες, στοὺς Ὀμὲρ Βρυώνηδες καὶ στοὺς στόλαρχους.

Κι' ἔτσι ἀργότερα οἱ ἴδιοι ἐκθαμβοι ἀπὸ τὸ μεγαλούργημα μίλαγαν γιὰ τὸν Νικηταρᾶ, γιὰ τὸ γέρο Κολοκοτρώνη, γιὰ τὸν διαβολοκαλόγερο Παπαφλέσσα, γιὰ κεῖνο τὸν Ψαριανὸ τὸν Κανάρη, γιὰ τὸν Ἀνδρέα Μιαούλη. Στοὺς οὐρανοὺς τῆς Εὐρώπης χτύπησαν οἱ καμπάνες μονάχες τους ἀπὸ τὴν ἀχούρα καὶ τὸν ἀγέρα παύφερε ἡ πτώση τοῦ Μεσολογγιοῦ. Καὶ κεῖνο τὸ καμπάνισμα, ξύπνησε τοὺς λαούς, τοὺς τράνταξε καὶ τότε ἔγινε τὸ μεγάλο ὄνειρο τοῦ Ρήγα πραγματικότητα. Ὅλοι νὰ μιλᾶνε γιὰ τὴν Ἑλλάδα, κι' ἡ Ἑλλάδα νὰ βασιλεύη σ' ὅλες τὶς ἐλεύθερες καρδιές, σ' ὅλες τὶς ἐλεύθερες σκέψεις.

Τὸ 21, ἔχει τοῦτο τὸ μεγάλο. Ὅτι δὲν τὸ δημιούργησε Ἕνας. Οὔτε οἱ ἄρχοντες οὔτε οἱ στρατηγοί. Τὸ 21, αὐτὸ ποὺ γιορτάζουμε σήμερα καὶ μαζί μας τὸ γιορτάζουν οἱ ἐλεύθεροι λαοὶ τῆς γῆς, τὸ δημιούργησε ὅλος ὁ λαός. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλούργημά του. Ἡ ἀνωνυμία τῶν δημιουργῶν τοῦ τρανοῦ ἔπους. Τὰ γνωστὰ ὀνόματα ἀντιπροσώπευαν τὴ λαϊκὴ ψυχή, τὴ λαϊκὴ θέληση, τὴ λαϊκὴ ἐξέγερση. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο προνόμιο τοῦ 1821; δίνει στὸ γεγονὸς πανανθρώπινη σημασία. Φέρνει στὴν ἐπιφάνεια καὶ ἀποτελεῖ παράδειγμα γιὰ τοὺς σκλάβους λαούς, ὅτι ἡ ἐλευθερία κατακτιέται μόνο μὲ ὁμαδικό ξεπέταγμα, μὲ ὁμαδικὴ συμμετοχή, μὲ μιὰ ψυχή, μὲ μιὰ καρδιά, μὲ μιὰ φωνή.

Ἐλευθερία ἢ θάνατος.

Ἐδῶ θέλω νὰ τονίσω ἕνα πρᾶγμα. Ὅτι ἐκεῖνος ὁ λαὸς ποὺ ξεσηκώθηκε ἄοπλος ἐναντίον τοῦ ἰσχυροῦ, ξεσηκώθηκε γνωρίζοντας ἀπόλυτα τὴ στέρησή του, τὴν ἔλλειψή του, τὴν παντελῆ ἀπροετοιμασία τοῦ πολέμου.

Δὲν κιότεψε ὅμως. Κι' οὔτε γιὰ γιὰ στιγμὴ πισοστράτησε. Εἶπε. "Ἢ θὰ παιθάνω, ἢ θὰ ζήσω.

Καὶ ἔζησε. Ἔζησε, γιὰ νὰ χαρῆ τὸ ἀκριβώτερο ἀγαθό στὴ ζωή.

Τὴν παντοτεινὴ ἐλευθερία. Αὐτὸ εἶναι τὸ 21.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ

ΔΙΠΛΗ ΓΙΟΡΤΗ

Χαρῆτ' ἀδέλφια τὴ μεγάλη [μας γιορτὴ.
Εἶν' ἡ γιορτὴ τῆς πίστης [καὶ τῆς λευτεριᾶς
καὶ προμηνᾶ τὸν ἐρχομὸ [τοῦ Λυτρωτὴ
καί τῶν προγόνων διαλαλεῖ [τὴν ἀρετὴ.

*****

Αὐτὴ τὴ μέρα λάμπει ὁ [ἥλιος πιὸ γλυκὰ.
Τὸ χαῖρε ψάλλουν τὰ οὐ- [ράνια πρὸς τὴ γῆ,
κι' ἀντιλαλοῦνε τὰ βουνὰ [τὰ ἑλληνικὰ
καὶ σεῖς ψυχές ξυπνοῦν τὴν [πίστι ποὺ νικᾶ.

****

Ἀνθοῦν οἱ κάμποι, κελα- [δοῦνε τὰ πουλιά.
ψυχὲς ἡρώων ξεκινοῦν ἀπὸ [ψηλὰ
κι' ὁλόγυρά μας φτερου- [γᾶνε μὲ χαρὰ
καὶ τραγουδοῦν μαζὶ μας [Χαῖρ' Ἐλευθεριά.

****

Χαρῆτ' ἀδέλφια τὴν τρανὴ [διπλῆ γιορτὴ.
Ὑμνολογῆστε τὸν οὐράνιο [Λυτρωτὴ
κι' ἀγωνισθῆτε μονιασμένοι, [δυνατοί,
γιὰ μιὰ Ἑλλάδα φωτεινὴ, [χριστιανικὴ.

Γ. ΒΕΡΙΤΗΣ

Τὸ Ραδιόφωνον

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 Μαρτίου

ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΑΤΡΩΝ (198 μ.)

8.30 Ἐμβατήρια, 8.40 θεία λειτουργία, 10 ἑλληνικὸ πρόγραμμα, 10.30 ἐκπομπὴ Τρίτης Μεραρχίας, 11 δοξολογία, 11.30 θούρια, 11.40 ἑλληνικὸ πρόγραμμα, 12.30 ἐκπομπὴ Ἀρεθίου. 12.50 ἐμβατήρια, 13.15 χορωδία, Νέων, 13.30 δημοτικὰ τραγούδια 14.30 νησιώτικα τραγούδια, 19 δίσκοι ἀκροατῶν, 20.10 ἑλληνικὲς ἐπιτυχίες, 20.40 πατριωτικὸ πρόγραμμα Δ' Γυμνασίου, 21 ἑλληνικὴ μουσική, 22.05 ἀπὸ τὴν ὄπερα, 22.45 χορευτικοὶ ρυθμοί.

Εἰδήσεις: 13.30, 20.50

ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ (412μ.

7.10 Μπάντες, 8 θεία λειτουργία, 10 πατριωτικὴ σκηνὴ, 10.30 δοξολογία, 11 ἑλληνικοὶ χοροί, 12 παρέλασις, 14.45 τραγουδοῦν Γούναρης καὶ Βέμπο, 15.45 ἑλληνικὸ πρόγραμμα, 18.30 ἡ ὀρχήστρα τοῦ σταθμοῦ, 19 30 πατριωτικὰ τραγούδια, 20 ἑλληνικὴ βραδυὰ, 21.15 ἑλληνικὴ Σκηνὴ, 22.30 ουναυλία.

Εἰδήσεις: 7.15, 13, 14.30, 20.15 22.15, 24.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Β' (451μ.

7.35 Δημοτικὰ τραγούδια, 8 ἑλληνικὸ πρόγραμμα, 11 ἑλληνικὰ τραγούδια, 14 ἑλληνικὰ τραγούδια, 16 κάτι γιὰ τὸν καθένα, 19.15 μουσικὴ ποὺ ζητήσατε, 20.30 συντροφιὰ μὲ τὴ μουσικὴ, 21.15 μουσικὲς ἐπιτυχίες, 22 ἔργα Μάντζαρου, 22.30 χορὸς καὶ τραγούδια.

Εἰδήσεις: 13.30, 14.45, 22.30.

Πωλεῖται αὐτοκίνητον φορτηγὸν 4 τόννων εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Πληροφορίαι καφενεῖον «Δημητσάνα».

ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΥΠΟΣΤΕΛΗ ΤΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ

ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΝ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΕΩΣ

Μήνυμα τοῦ ὑπουργοῦ Β. Ἑλλάδος κ. ΒΑΣ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας ὁ Ὑπουργὸς Βορείου Ἑλλάδος κ. Βασίλειος Παπαρρηγόπουλος ἀπηύθυνε τό ἀκόλουθον μήνυμα.

Κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ Ἔθνος ἑορτάζει τὴν ἐπέτειον τῆς Παλιγγενεσίας του, στρέφομεν ὅλοι εὐγνώμονα τὴν σκέψιν μας πρὸς τὴν δρᾶκα ἐκείνην τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821, οἱ ὁποῖοι, διατηροῦντες εἰς τὰς ψυχάς των ἄσβεστον τὴν φλόγα τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἀκλόνητον τὴν πίστιν εἰς τὰ πεπρωμένα τῆς φυλῆς, ἀνεπέτασσον εἰς τὴν Ἁγίαν Λαύραν τὸ Λάβαρον τῆς Ἐπαναστάσεως, σύμβολον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἔθνους ν' ἀποδυθῆ εἰς τὸν ὑπὲρ ὅλων ἀγῶνα διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὀνείρου, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπί 400 ὁλόκληρα ἔτη εἶχε γαλουχηθῆ τὸ ὑπόδουλον Ἔθνος.

Ἐχρειάσθησαν πρὸς τοῦτο σκληροὶ ἀγῶνες καὶ ἐχύθησαν ποταμοὶ αἵματος. Ὑπῆρξαν στιγμαί, ποὺ ἐφάνη καμπτόμενος καὶ ψυχορραγῶν ὁ ἀγὼν τῶν ὀλίγων πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν πολλῶν, πρὸ τοῦ ὄγκου μιᾶς ἐκ τῶν κραταιοτέρων αὐτοκρατοριῶν τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ἡ πίστις ὅμως οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐκλονίσθη εἰς τὰς ψυχὰς τῶν γενναίων καὶ τελικὰ ἐβριάμβευσε. Τὸ καθεστὼς τοῦ σκότους κατέρρευσε καὶ ἡ δύναμις τῆς βίας συνετρίβη κατησχυμένη. Τὸ ὄνειρον ἔγινε πραγματικότης. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς δὲν ὑπέστειλε τὴν σημαίαν οὔτε μίαν στιγμήν. Πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἰδανικὰ τῆς τρισχιλιετοῦς ἱστορίας της, ἐστάθη πάντοτε πρόμαχος εἰς τοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Δικαίου.

Τὸ πνεῦμα τῆς αὐταπαρνήσεως, τὸ ὁποῖον ὑψώθη αἰώνιον σύμβολον ἀπὸ τοὺς ἥρωας τοῦ 21, ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθῆ πάντοτε νὰ τὴν ἐμπνέη καὶ νὰ τὴν καθοδηγῆ. Ἡ σημερινὴ ἐπέτειος εὑρίσκει τὸ Ἔθνος καὶ πάλιν ἀντιμέτωπον τῆς βίας καὶ τῆς καταπιέσεως. Ἡ ἡρωϊκὴ Κύπρος, ἕνα ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων τέκνων τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος, ἀγωνίζεται ἀγῶνα σκληρόν. Ἀξιοῦσα νὰ καθορίση μόνη τὴν τύχην της, διεκδικοῦσα τὸ ὑπέρτατον ἀγαθὸν τῆς Ἐλευθερίας, ἀντιμετωπίζει τὴν πλέον βάρβαρον καὶ ἀπάνθρωπον μεταχείρισιν ἐκ μέρους σκληροῦ δυνάστου.

Τὰ σύμβολα τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα τόσοι ποταμοὶ αἱμάτων ἐχύθησαν, ποδοπατοῦνται ἀπὸ ἐκείνους ἀκριβῶς, οἱ ὁποῖοι ἐν τούτοις τοσάκις τὰ διεκήρυξαν ὡς σύμβολα πίστεως, ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων ἐκάλεσαν τοὺς ἄλλους λαοὺς εἰς θυσίας. Χρησιμοποιοῦντες τὸν ὄγκον τῆς ὑλικῆς των δυνάμεως—μεγάλοι αὐτοὶ—προσπαθοῦν νὰ πνίξουν τὸ δίκαιον τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἀδυνάτων. Πλανῶνται ὅμως οἰκτρῶς. Διότι, ὅπως καὶ εἰς τὰ 1821, ἡ δύναμις τῆς πίστεως πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν Ἐλευθερίαν, θὰ καταδειχθῆ ὑπερτέρα ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς βίας. Θὰ θριαμβεύση καὶ πάλιν. Ὁ ἥλιος τῆς Ἐλευθερίας δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἀνατείλῃ εἰς τὴν μαρτυρικὴν μεγαλόνησον. Τὸ φῶς τῆς δικαιοσύνης θὰ καταυγάση λαμπρόν, διὰ νὰ διαλύση τὸ σκότος τῆς δουλείας καὶ τῆς τυραννίας.

Ὁ ἁγὼν τῶν ἀδελφῶν μας Κυπρίων εἶναι ἱερός. Εἶναι ἅγιος καὶ θὰ ἐπικρατήση. Τὸ λάβαρον, τὸ ὁποῖον πρὸ 135 ἐτῶν ὑψώθη εἰς τὴν Ἁίαν Λαύραν, ἐξακολουθεῖ νὰ κυματίζῃ ὑπερήφανον εἰς χεῖρας γενναίων καὶ ἡρώων.

Ἂς εἶναι βέβαιοι οἱ ἀδελφοί μας Κύπριοι, ὅτι ἡ καρδιὰ καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Ἐλευθέρας Πατρίδος εὑρίσκεται μαζύ των συμπαραστάτις εἰς τὸν τίμιον ἀγῶνα των. Τοὺς παρακολουθεῖ ὑπερήφανος. Καὶ τώρα, ἐνῶ τὰ σήμαντρα τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ ἠχοῦν χαρμοσύνως, ἄς κλίνωμεν εὐλαβῶς τὸ γόνυ, διὰ νὰ ἀποτίσωμεν φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς παλαιοὺς καὶ νέους, οἱ ὁποῖοι ἐπότισαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ποτίζουν μὲ τὸ ἅλικον αἷμα των τὸ δένδρον τῆς Ἐλευθερίας.

Στὰ πεταχτὰ

Μὲ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἑορτάζει σήμερα τὴν 135ην ἐπέτειον τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας.

—Ἡ πόλις πλέει ἀπὸ χθὲς εἰς τὰ γαλανόλευκα.

—Ὑπερήφανες οἱ σημαῖες, κυματίζουν στοὺς κοντούς τους, ριπιζόμενες ἀπὸ τὸ ἀνοιξιάτικο ἀεράκι.

—Οἱ χθεσινὲς παρελάσεις καὶ οἱ καταθέσεις στεφάνων σιὰ μνημεῖα τῶν ἡρώων, ἔδωσαν ἀφορμὴν σὲ πολλὲς πατριωτικὲς ἐκδηλώσεις.

—Οἱ ὁποῖες θὰ κορυφωθοῦν σήμερα, κατὰ τὴν παρέλασι τῶν ἀνδρῶν τῶν Ἐθνικῶν μας ἐνόπλων δυνάμεων.

—Τὸ πρόγραμμα τοῦ Ραδιοσταθμοῦ τῆς πόλεώς μας, καθὼς καὶ ὅλων τῶν Ραδιοσταθμῶν τῆς χώρας, θὰ εἶναι πανηγυρικόν.

—Θὰ περιλαμβάνη ἐμβατήρια, ἀπαγγελίες δημοτικῶν τραγουδιῶν, σκέτς, ὁμιλίες κ.λ.π.

—Σήμερα οἱ Πατρινοὶ θὰ εὐωχηθοῦν μὲ την πατροπαράδοτον ἁλιάδα.

—Ὁ βακαλάος θ' ἀντικατασταθῆ τὰ ψάρια, μιὰ καὶ παρετηρήθη ἔλλειψίς των χθὲς στὴν ἀγορά.

—Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς εἰδικούς, ὁ βακαλάος κάνει πιὸ καλύτερη σωρδαλιὰ ἀπὸ τὰ ψάρια.

—Κατηναλώθησαν καὶ πολλὲς ποσότητες κατεψυγμένων.

—Τὸ πατριωτικὸ πρόγραμμα, ποὺ παρουσίασαν οἱ μαθηταὶ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, χθὲς στὸ «Πάνθεο», ἐσημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία.

—Τὸ ἴδιο πρόγραμμα θὰ ἐπαναληφθῆ καὶ σήμερα τὸ ἀπόγευμα στὶς 4.

—Γενικῶς σ' ὅλα τὰ σχολεῖα, τόσο τῆς Μέσης, ὅσο καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἐδόθησαν ἑορτές με πατριωτικὸν περιεχόμενον.

—Οἱ μαθητὲς ἀπήγγειλαν ποιήματα καὶ ἔψαλαν τραγούδια ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸν μεγάλο ἀγῶνα τοῦ 1821.

—Ὡραία ἑορτὴ ἑτοιμάζει γιὰ τὸ ἀπόγευμα σήμερα καὶ τὸ δημοτικὸ σχολεῖον τοῦ Πρεβεντορίου.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

—Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀχαΐας

Καλοῦμεν ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου τὴν 25ην Μαρτίου 1956, ἡμέραν Κυριακήν, εἰς τὸ Δημαρχιακὸν μέγαρον, πρὸς ἐκλογὴν πειθαρχικοῦ συμβουλίου τοῦ Συλλόγου.

Ἡ συμμετοχὴ τῶν μελῶν εἶς τὰς ἀρχαιρεσίας εἶναι ὑποχρεωτική.

Ὁ Πρόεδρος
Κων. Ἀναγνωστόπουλος

Ὁ Γραμματεὺς α. α.
Γερ. Συκιώτης

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΑ

ΕΔΩ ΚΙ' ΕΚΕΙ

Κάθε φορά, ποὺ ἀκούγω τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο, αὐτὸ τὸ πονεμένο τραγοῦδι τῆς Ἐλευθερίας, σταματῶ στὴ στροφή.

«...Κι' ἦσαν ὅλο σιωπηλά,
γιατὶ τάσκιαζε ἡ φοβέρα
καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά.... »

Ἡ καρδιά μου σφίγγεται, ἕνα ρίγος περνᾶ τὸ κορμί κι' ἡ σκέψη πετάει σὰν χελιδόνι τῆς ἐρήμου, πάνω ἀπὸ τὰ χρόνια τὰ τετρακόσια, ποὺ κύλησαν στὴ σκλαβιά, στ' ἀνείπωτα μαρτύρια, στὴ φριχτὴ ἀσέληνη νύχτα τῆς δουλείας. Ὁ Ἐθνικὸς ποιητὴς Διονύσιος Σολωμός, τὸ μεγάλο ἐκεῖνο μυαλό, ἡ πλατειά καρδιά, ποὺ χώραγε ὁλόκληρη τὴν ἀγωνιζόμενη Ἑλλάδα, ἔδωκε μὲ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς στίχους, τὸ μεγάλο δρᾶμα τῆς φυλῆς ἀπὸ τὰ 1453 μέχρι τὸ 1821

Σκεφτῆτε το. Ἀναλογιστῆτε τετρακόσια ὁλόκερα χρόνια μὲ διαφεντευτὴ καὶ δυνάστη τὸν Τοῦρκο!!! Ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ἔπεσε σκοτάδι καὶ ἔπνιξε τὴ χαρά, σταμάτησε τὸ γέλιο, πεθαμένοι καὶ ζωντανοί, ὅλοι τυλιγμένοι στὸ ἴδιο τουλοπάνι τῆς σιωπῆς. Ἀσάλευτα καὶ πεθαμένα. Οὔτε τὸ σταυρό σου νὰ μὴν μπορεῖς νὰ κάνης στὰ φανερά! Καὶ τὸ κλᾶμα σταμάταγε στὰ πρῶτα ξεδακρύσματα. Οὔτε νὰ κλάψουνε! Οὔτε νὰ φωνάξουνε, οὔτε ν' ἀνασάνουνε. Λίβας, χιόνι, μπόρες, πειρατές, κουρσάροι, γιανίτσαροι, λιάπηδες, τουρκαλβανίτες, κιοπέκια καὶ μπένδες, ἕνα διαολεμένο σκυλολόϊ τῆς καταστροφῆς τῆς ἀνελέητης, πέρασε σὰν χαλάζι πάνω ἀπ' τὴ φυλή. Ἕνα χαλάζι, ποὺ κράτησε τετρακόσια χρόνια!!!

****

Ἂν ἄντεξε ἡ φυλή, τὸ χρωστάει καὶ στὶς Ἑλληνίδες. Καὶ ἂς μὴ φανῆ πολύ, λέγω, πὼς τὸ χρωστάει πιότερο σ' αὐτές. Οἱ ἄντρες λάκαγαν στὰ ψηλὰ βουνά, ἐπὶ τέλους πάλευαν, ἀγωνίζονταν, σκότωναν κι' αὐτοί. Οἱ γυναῖκες δμως ἔμεναν ἔρμες κι' ἀπροστάτευτες, στὸ ἔλεος τοῦ πρώτου χτηνώδους Ὀσμανλῆ. Ὑπέφεραν, ὅσα ἡ στήλη αὐτή, σήμερα ντρέπεται νὰ ἀναφέρη, ἔστω ἂν σὰ μαρτύρια λαμβανόμενα, εἶναι ἔξω ἀπὸ τὶς ἐνοιολογικὲς τοποθετήσεις τῶν λέξεων, ποὺ ἀναφέρονται στὰ ἔργα τῶν βαρβάρων προγόνων τοῦ σημερινοῦ ὄχλου τῶν γεγονότων τῆς 6ης Σεπτεμβρίου. Ἐκεῖνες οἱ γυναῖκες ἔχωναν στὸν κόρφο τὰ παιδιὰ καὶ τὰ προστάτευαν ἀπὸ τὰ βόλια τῶν τυραννων. Τὰ βύζαιναν μὲ αἷμα, Τὰ πότιζαν ἀπὸ τὸν ἰδρὼ τῆς ἀγωνίας τους. Δούλευαν σὰν ἄντρες στὰ χωράφια, ἔβοσκαν τὰ πρόβατα καὶ φύλαγαν καραούλι, ὅταν ὁ ἄντρας πεταγόταν στὰ κρυφὰ μιὰ ὥρα γιὰ νὰ δῆ τὰ παιδιά, νὰ τὴν ὁρμηνέψη καὶ νὰ τὴ φιλήση.

Τὰ τραγούδια τὰ δημοτικὰ ἀναφέροντοι στὴν πικρὴ ζωὴ τῶν κλεφτῶν. Μὰ γιὰ τὴ βασανιστική, τὴ μαρτυρική, τὴ φιμωμένη ζωὴ τῶν γυναικῶν, τίποτε δὲν εἶπαν. Κι' ὅμως! Σ' αὐτὲς ὀφείλουμε τὴ ζωή. τὴ φυλή, τὴν φύτρα μας. Σ' αὐτὲς τὶς ἀγνὲς γυναῖκες, τὶς χωριάτισσες, τὶς «βλάχες» καὶ τὶς σαρακατσιάνες. Ἂς εἶναι εὐλογημένο τὸ χῶμα ποὺ σκέπασε τὰ ταλαιπωρημένα, τά βασανισμένα κορμιά τους. Τα λουλούδια τῆς ἄνοιξης, ποὺ θὰ φυτρώσουν, ἄς μοσχοβολήσουν τὰ ταπεινὰ χωριάτικα νεκροταφεῖα, ποὺ φιλοξένησαν ὅλες ὅσες ἀγωνίστηκαν, μέσα στὸ χαμό, στοὺς ἐξευτελισμούς τοῦ τούρκου τύραννου, αὐτὲς ὅλες τὶς μητέρες τῶν πατέρων καὶ τῶν πατέρων τῶν πατέρων μας, ποὺ βύζαξαν μὲ αἷμα τὰ παιδιά τους καὶ ποὺ ἔγλυφαν τὴν ἁρμύρα τῆς γῆς. Ἐμεῖς αὐτὲς τὶς γυναῖκες τὶς εὐγνωμονοῦμε. Νοιώθουμε τὸ ἀνείπωτο δρᾶμα πού πέρασαν, καὶ ὅταν ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος, ὁ παιάνας τοῦ πόνου, τῆς ἀνδρείας, τῆς ἀπογνώσεως, τῆς πίστεως πρὸς τὴν ἐλευθερία, παιανίζει

«γιατὶ τάσκιαζε ἡ φοβέρα
καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά»

ἀνασταίνονται στὴ μνήμη μου οἱ πονεμένες λεβεντομάννες τῆς Λευτεριᾶς.. Ἅγια τὰ κόκκαλά τους.

Ο ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ ΚΑΤΑΝΤΚΤΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Σήμερον καὶ ὥραν 6μ.μ. θὰ τελεσθῆ ἐν τῷ Ναῷ μας μέγας κατανυκτικὸς ἑσπερινὸς, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας, τῇ συμμετοχῇ δὲ ἁπάντων τῶν ἱερέων καὶ ἱεροψαλτῶν τῆς πόλεως

Κατὰ τοῦτον θὰ ὁμιλήσῃ ὁ Ἱεροκήρυξ τῆς Ι. Μητροπόλεως Πανσοιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Χριστόδουλος Παπαγιάννης.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Γήπεδον Ὀλυμπιακοῦ, ὥρα 2.15' μ.μ. Προοδευτικὴ—Ἀετὸς Ρίου. Διαιτητὴς ὁ κ. Κουρνοῦτος.

Ὥρα 3.30' μ.μ. Ἄρης—Ἐλπὶς Ἐγλυκάδος. Διαιτητὴς ὁ κ. Πάσκουα.

Γήπεδον Μεσολογγίου, ὥρα 3.30' μ.μ. Α. Ε. Μεσολογγίου—Μικτὴ Νέων Πατρῶν. Διαιτητὴς ὁ κ. Βαλιάνος.

Στάδιον Αἰγίου. Ὥρα 3.30' μ.μ. Ὀλυμπιακὸς Αἰγίου—Θύελλα. Διαιτητὴς ὁ κ. Σαμιωτάκης.

—Θύελλα—Ἀστὴρ

Διὰ τὸ Κύπελλον Ἑλλάδος τὴν Τρίτην ἢ τὴν Τετάρτην, ὁ Ἀστὴρ ἀντιμετωπίζει τὴν Θύελλαν εἰς τὸ στάδιον. Ὁ ἁγὼν συγκεντρώνει τὸ ἐνδιαφέρον τῶν φιλάθλων καὶ προβλέπεται πεισματώδης. Ὁ νικητὴς θὰ συναντηθῆ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν μὲ τὸν νικητὴν τοῦ ἀγῶνος Ἀπόλλωνος Καλαμῶν—Ἀθηναϊκοῦ.

Φαρμακεῖα

Διημερεύοντα:

Γεωργαντόπουλος Ἰω. Ἀλεξ. Ὑψηλάντου 143, Ζουρόπουλος Κων. Μαιζῶνος 100, Κωστόγιαννης Γεώρ. Κορίνθου 323, Μακρυγέννης Παν. Μαιζῶνος 77, Πουλίδας Παν. Ἁγ. Ἀνδρέου 95, Τριανταφυλλόπουλος Χρ. Γερμανοῦ 146.

Διανυκτερεύοντα:

Καραμπᾶς Ἀθ. Γούναρη 52, Καλλιβωκᾶς Ἀνδρ. Κολοκοτρώνη 46.

ΑΥΡΙΟΝ